

بیانیه هیات موسسان سندیکا های کارگری

درباره پیش نویس دوم وزارت کار پیرامون تغییرات در قانون کار

هیات موسسان سندیکا های کارگری

چهارم اسفند ماه هشتاد و پنج

- هیات موسسان سندیکاهای کارگری ارایه لایحه دوم پیشنهادی وزیر کار را همچنان مغایر با منافع کارگران، مخل تولید و خدمات اجتماعی مفید و موجب بحران و تنش بیش از پیش در روابط کار می داند و به این وسیله بار دیگر اعتراض صریح خود را به این نوع اصلاحات اعلام می دارد.
- درباره پیش نویس اول نیز اعلام شد تنها قوانینی ضمانت اجرا و اعتبار حقوقی خواهند داشت که:
- ۱- ناقض اصول مربوط به حقوق ملت از جمله اصل ۲۶ در قانون اساسی و مقاوله نامه های بنیادین کار مصوب سازمان بین المللی کار و ماده ۲۳ اعلامیه حقوق بشر و میثاق بین المللی حقوق اقتصادی و اجتماعی و فرهنگی که جملگی مطابق ماده ۹ حقوق مدنی در حکم قانون هستند، نباشد.
  - ۲- با حضور نمایندگان ذی نفع ها، از جمله اتحادیه کارگری و با ارایه و بررسی نظرات کارشناسانه و حقوقی آنان تهیه شود.
  - ۳- با سایر قوانین حمایتی از جمله قوانین تامین اجتماعی مغایر نباشد.
  - ۴- ضامن امنیت شغلی، کرامت انسانی و دربرگیرنده نیازهای یک زندگی شرافتمندانه کارگران در کوتاه مدت و دراز مدت باشد.
  - ۵- در برگیرنده ملاحظات ناشی از تاثیر بحران های اقتصادی از قبیل تعطیل و ورشکستگی واحد های کار و تولید و ورشکستگی های احتمالی به قصد حمایت از کارگران و کاهش آسیب های اجتماعی وارده بر زندگی آنان باشد.
  - ۶- قانون کار با همه اشکالات موجود در آن ۱۱ سال پس از حاکمیت جمهوری اسلامی، پس از کشمکشهای فراوان بین مجلس و شورای نگهبان، سرانجام با رای نهایی مجمع تشخیص مصلحت به تصویب رسید. کارگران و مزد و حقوق بگیران بیشترین جمعیت کشور را تشکیل می دهند و قانون کار دربرگیرنده و تنظیم کننده روابط آنان با کار فرمایان و دولت ها خواهد بود، به همین اعتبار این قانون نمی تواند با رای حداقلی یک کمیسیون مجلس به تصویب رسد. قانون کار باید پس از کارشناسی های لازم در صحن علنی مجلس شورای اسلامی قرائت و تصویب شود.
- اما متأسفانه وزارت کار اصرار دارد قانون کار را به گونه ای تغییر دهد که حقوق کار شناخته شده ی بین المللی و حقوق کاری که بر اصول قانون اساسی استوار است نادیده گرفته شود. ماده ۲۷ قانون کار را به عنوان رفع موانع تولید بصورت جداگانه به کمیونی در مجلس شورای اسلامی هدایت میکنند تا ضرورت تغییر آن را به رفع عوامل بازدارنده تولید موجه جلوه دهند و تغییر سایر مواد مورد نظر را در قالب پیش نویس دوم آسان کنند. این در حالی است که امکان بررسی پیش نویس در فضایی مناسب، مقدور نیست و کارگران فاقد سازمانهای صنفی معتبر و مقبول

نمی‌توانند نظرات جامع و کارشناسانه خود را بیان کنند. حتی شوراهای اسلامی کار و انجمن‌های صنفی موجود از امکان طرح نظرات خود محروم هستند.

بدین وسیله اعلام می‌داریم:

(۱) - فصل ششم قانون کار باید سازمانهای سندیکایی و نمایندگان منتخب کارگران در بخش‌های مختلف صنایع کشاورزی، تولید و خدمات اجتماعی را به رسمیت بشناسد.

(۲) - در هر نوع تشکل دیگری که به قصد مشارکت در پیشبرد امر تولید و ارائه‌ی کیفیت خدمات مناسب در واحدهای تولیدی خدماتی ایجاد شود، نمایندگان منتخب سندیکاها به عنوان نمایندگان واقعی کارگران، پذیرفته شوند.

(۳) - ماده ۱۳۶ قانون کار باید به نفع تامین حق آزادی تشکل موضوع مقاله‌نامه ۸۷ و اجرای درست و دقیق اصل قراردادهای دسته جمعی موضوع مقاله‌نامه ۹۸ تغییر یابد. اکتفا به اصلاحات در آئین‌نامه‌ی ذیل ماده ۱۳۶ مغایر با مقاله‌نامه‌ی ۸۷ است. در اصلاح ماده ۱۳۶ ضروری است نمایندگان کارگران ایران در سازمان جهانی کار، هیأت‌های تشخیص، هیأت‌های حل اختلاف، شورای عالی تأمین اجتماعی، شورای عالی حفاظت فنی و نظایر آن، حسب‌مورد، توسط سندیکاها، به عنوان تشکل پایه و اتحادیه‌ها و فدراسیون‌ها و... به عنوان تشکل‌های عالی کارگری، انتخاب و اعزام شوند.

(۴) - در قانون کار فعلی و آئین‌نامه‌های مربوطه، هر گونه حق دخالت دولت و کارفرمایان در شکل‌گیری تشکیلات کارگری، خلاف مقاله‌نامه ۸۷ است. این موضوع اساسی‌ترین مانع سازمان‌یابی کارگران تا کنون بوده است. ایجاد سازمان‌های سندیکایی در کلیه‌ی مراکز کار و تولید و خدمات اجتماعی حق مسلم و خدشه‌ناپذیر کارگران است و این میسر نمی‌گردد مگر با رعایت عدم دخالت دولت و کارفرمایان در شکل‌گیری و فعالیت سازمان‌های کارگری. دولت فقط عهده دار ثبت سازمان‌های کارگری و کارفرمایی است لذا هر ماده و تبصره‌ای که اجازه دخالت در چگونگی تشکیل و فعالیت سازمان‌های کارگری را از کارگران سلب کند، مردود است.

(۵) - تمام مواد و تبصره‌هاییکه ایجاد و فعالیت آزادانه و مستقلانه سازمانهای کارگری را نقض میکند، نظیر ماده ۱۳۸ قانون کار فعلی و تبصره‌هایی که حکم بر حق دولت و وزارت کار بر تدوین و تصویب آیین‌نامه‌هایی با این هدف دارند، با مبانی و منابع حقوق کار در قانون اساسی و مقاله‌های بنیادین کار مغایرند و باید حذف شوند.

(۶) - ماده ۱۹۱ قانون کار مغایر حقوق بنیادین کار و در تضاد کامل با اصول مندرج در قانون اساسی است و باید از قانون کار حذف شود.

(۷) - رواج قرارداد شفاهی کار حتی برای کارهای با حداقل زمان ممکن موجب سلب حقوق و مطالباتی است که بنا به هر دلیل ممکن است به کارگر طرف قرارداد تعلق گیرد مواردی از این حقوق عبارتند از: حقوق ناشی از حوادث حین کار، سوابق کاری و مراتب باز نشستگی و از کارافتادگی و نظایر آن. قراردادکار باید کتبی و حداقل در دو نسخه تنظیم شود تا کارگران بتوانند بر اساس آن از سایر حقوق قانونی بهره‌مند شوند.

(۸) - فسخ یکجانبه قرارداد از سوی کارفرمایان به هر دلیل موجب حذف امنیت شغلی از زندگی کارگران است. کارگران حق دارند از طریق سازمان‌های کارگری در صورت غیرموجه بودن دلایل کارفرما برای فسخ یکجانبه قرارداد از حق برگشت کار برخوردار شوند، نمایندگان کارگران باید از مصونیت برخوردار باشند و کارفرما حق فسخ قرارداد آنها را نداشته باشد.

۹- قانون باید در باره ی کار با طبیعت مستمر صراحت کامل داشته باشد، هرگونه ابهام در موقت یا دائم بودن کار امکان سلب حقوق کارگران را به دنبال خواهد داشت.

۱۰- هر ماده یا تبصره و یا آیین نامه ای که ارایه خدمات تامین اجتماعی به کارگران را مغشوش و ناکارا و وابسته به چرخه ی سیستم زاید کاغذ بازی های بین ادارات و وزارت خانه های کار و سازمان تامین اجتماعی و وزارت رفاه کند و موجبات سردرگمی و بلاتکلیفی کارگران را فراهم آورد نادرست و از نظر کارگران مردود است. سامان دهی بیمه بیکاری و صندوق بیمه بیکاری باید به گونه ای باشد که کارگران بیکار شده، در کوتاه ترین مدت ممکن از مزایای بیمه بیکاری بهره مند شوند.

۱۱- ظهور بازرسی کار به عنوان یکی از اهرم های نظارتی برای اجرای قوانین کار، به دنبال ظهور قانونگذاری در عرصه حقوق کار دولتی پدیدار شده است. اما با توسعه حقوق کار در بخش تامین اجتماعی و بیمه درمان و بهداشت و ایمنی محیط کار، برای اجرای دقیق تر قوانین مربوط به این حوزه از حقوق کار به سازمان تامین اجتماعی سپرده شده است. از آنجا که بیمه کارگری یکی از حقوق مسلم و تاخیر ناپذیر و از وظایف اولیه هر واحد کار است، مسوولیت بازرسی این امر و وظیفه ادارات زیر مجموعه سازمان تامین اجتماعی است. هر ماده، تبصره یا آیین نامه ای که موجب نادیده گرفتن حقوق کارگران از طریق منع بازرسی و اخذ اطلاعات مربوط به بیمه کارگر به وسیله سازمان تامین اجتماعی شود و در نهایت سوابق و شرایط بیمه ای کارگران را در معرض آسیب قرار دهد مردود است.

هیات موسسان سندیکاهای کارگری ارایه هر گونه لایحه ای که بدون نظر خواهی گسترده و سازمان یافته کارگران درسراسر کشور باشد را امری یک جانبه و مغایر با حقوق اساسی کار در قانون اساسی و مقوله نامه ۹۸ سازمان بین المللی کار میداند و درست ترین راه برای تغییرات در راستای حقوق بنیادین کار را قبل از هر چیز در اصلاح فصل ششم قانون کار منطبق با مقوله نامه ۸۷ سازمان بین المللی کار و اصل بیست و ششم قانون اساسی میداند و از دولت جمهوری اسلامی میخواهد که به تعهدات خود در برابر کارگران مطابق قانون اساسی و تعهدات ناشی از ماده ۹ حقوق مدنی پایبند باشد.

هیات موسسان سندیکاهای کارگری

۱۳۸۵/۱۲/۲

منبع: اخبار روز